Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Briceni (Judecător: Cazacicov Andrei)
Dosarul nr. 2r-60/23

CURTEA DE APEL BĂLŢI
DECIZIE
Colegiul Civil şi de Contencios administrativ

10 mai 2023 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Stela Procopciuc
Judecătorii Corolevschi Dumitru, Stănilă Diana

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Penitenciarul nr. 13-Chișinău, împotriva încheierii judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 12 ianuarie 2023, pronunțată la cererea formulată de Penitenciarul nr.13-Chișinău împotriva condamnatului Bațilin Iurie cu privire la încasarea prejudiciului material,

a constatat:

Poziția reclamantului.

1. La data de 09 ianuarie 2022 reclamantul Penitenciarul nr. 13-Chișinău, prin intermediul reprezentantului împuternicit, directorul Saracuța Andrei, s-a adresat instanței judecătorești cu o cerere de chemare în judecată către Bațilin Iurii, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului Bațilin Iurii în beneficiul reclamantului Penitenciarul nr. 13 – Chișinău prejudiciul material cauzat în mărime de 257,34 lei. Totodată a solicitat examinarea acțiunii în procedura cererilor cu valoare redusă.
2. În motivarea cerințelor sale a indicat că, condamnatul Bațilin Iurii, fiind plasat în custodia Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, a fost aprovizionat cu obiecte de primă necesitate: plapumă, farfurie, lingură, cană. Deținutul a fost avertizat despre obligația restituirii bunurilor eliberate în caz de transfer în altă instituie sau a eliberării din detenție.
3. La 03.05.2022, deținutul a fost transferat la Penitenciarul nr. 2 – Lipcani, dar nu a restituit bunurile eliberate de potențialul reclamant, astfel cauzându-i acestuia un prejudiciu material în sumă de 257,34 lei. Prejudiciul material în acest caz se recuperează conform art. 236/1 Cod de executare și pct. 77 din Statutul executării pedepsei de către condamnați.

4. La 05.07.2022, deținutul a fost informat prin somație despre valoarea prejudiciului cauzat și i s-a propus achitarea benevolă, însă acesta nu a achitat prejudiciul cauzat. Instituția penitenciară nu are posibilitate de a recupera pe cale amiabilă paguba cauzată de către deținut, or, fiind învestită cu obligația de a emite ordin de imputare și de executare silită a acestui ordin, nu are și puterea substituirii instanței de judecată în exercitarea prerogativelor eliberării titlurilor executorii în condițiile legii. După caz, ordinul de imputare nu prezintă document executoriu și nici nu este investit cu formulă executorie, deoarece este un act administrativ.

5. La 21.07.2022, directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor a aprobat Ordinul nr. 383 cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind recuperarea prejudiciului cauzat din vina deținuților la locul de detenție sau la locul de muncă. Conform pct. 8 și 9 al acestui ordin, recuperarea amiabilă a pagubelor cauzate se efectuează în temeiul ordinului de imputare [...] în cazul întrunirii cumulative a următoarelor condiții: 1) deținutul a exprimat acordul de a achita benevol; 2) deținutul dispune de suficiente resurse financiare disponibile pe contul său de peculiu; 3) deținutul se află în instituția emitentă a ordinului de imputare. În caz de refuz al deținutului de a recupera paguba pe cale amiabilă sau insuficienței resurselor financiare disponibile pe contul său de peculiu, ordinul de imputare nu se emite.

6. La etapa actuală, deținutul execută pedeapsa în Penitenciarul nr. 2 – Lipcani.

7. În drept, cererea de chemare în judecată a fost întemeiată în baza prevederilor articolelor 38, 166-167, 276/2 Cod de procedură civilă, articolelor 38, 776, 1998, 2025 Cod civil, art. 2361 Cod de executare, pct. 77 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, Ordinul ANP nr. 383 din 21.07.2022.

Soluția instanței de fond:

8. Prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 12 ianuarie 2023, s-a refuzat, în temeiul art. 169 alin.1) lit. a) în primirea cererii de chemare în judecată înaintată de Penitenciarul nr.13-Chișinău împotriva condamnatului Baților Iurie cu privire la încasarea prejudiciului material. Totodată s-a remis reclamantului Penitenciarul nr.13 Chișinău încheierea în cauză şi cererea cu toate documentele anexate. S-a explicat reclamantului Penitenciarul nr.13 Chișinău că refuzul judecătorului de a primi cererea în partea enunțată, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pîrît, cu același obiect şi aceleași temeiuri.

Solicitarea și argumentele recurentului:

9. La data de 16 ianuarie 2023, Penitenciarul nr. 13 Chișinău prin intermediul directorului, comisar principal de justiție, Andrei Saracuța a depus o cerere de

recurs/preliminară împotriva încheierii judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 12 ianuarie 2023 prin care a solicitat:

- admiterea recursului;
- casarea încheierii judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 12 ianuarie 2023, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare, în aceeași instanță și același complet de judecată, de la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

10. Ulterior, la data de 06.02.2023, Penitenciarul nr. 13 Chișinău prin intermediul directorului, comisar principal de justiție, Andrei Saracuța a depus recurs motivat împotriva încheierii judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 12 ianuarie 2023, în care a indicat aceleași solicitări ca și în cererea de recurs preliminară.

11. În argumentarea cerințelor sale recurentul a indicat că, încheierea judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 12 ianuarie 2023 prin care s-a refuzat în primirea acțiunii este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată integral. Susține recurentul că constatările instanței de fond au un caracter prestabilit, ceea ce afectează imparțialitatea acestuia.

12. Comunică instanței de recurs că, concluziile instanței de fond asupra refuzului în primirea cererii de chemare în judecată, pe motivul că cauza nu urmează de a fi examinată în instanța de judecată în ordine civilă, deoarece prejudiciul cauzat la locul de detenție se recuperează în baza ordinului de imputare emis de către șeful penitenciarului este eronată.

13. Reiterează că, potrivit art.236^1 alin.(1) Cod de executare, persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate răspund pentru prejudiciile cauzate din vina lor la locul de detenție sau la locul de muncă din penitenciar, precum şi pentru cheltuielile aferente suportate de instituțiile penitenciare în legătură cu acordarea asistenţei medicale ca urmare a automutilării sau în caz de simulare conştientă a bolilor, stabilită şi confirmată de instituţiile medico-sanitare publice ale Ministerului Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale. (2) Prejudiciul cauzat la locul de detenţie se recuperează în baza ordinului de imputare emis de către şeful penitenciarului. (3) împotriva ordinului de imputare persoana condamnată poate face contestaţie la judecătoria în circumscripţia căreia este situate penitenciarul în termen de 30 de zile de la data primirii sau de la data când a luat cunoştinţă de ordinul respectiv. (4) Sumele încasate în restituirea pagubelor se virează în bugetul penitenciarului şi se utilizează în scopul recuperării bunului deteriorat şi cheltuielilor suportate.

14. Totodată remarcă că, la data de 21.07.2022, de către Directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor a fost aprobat ordinul nr.383 cu privire la aprobarea instrucțiunii privind recuperarea prejudiciului cauzat din vina deținuților la locul de detenție sau la locul de muncă, în conformitate cu care, potrivit pct.8 a instrucțiunii, recuperarea pe cale amiabilă a pagubelor cauzate se efectuează în temeiul ordinului de imputare, emis de directorul instituției penitenciare,

conform prevederilor art. 2361 alin. (1) Cod de executare şi pct. 77 din Statutul executării pedepsei cumulative a următoarelor condiţii: 1) deţinutul a exprimat acordul de a achita benevol prejudiciul; 2) deţinutul dispune de suficiente resurse financiare disponibile pe contul său de peculiu; 3) deţinutul se află în instituţia emitentă a ordinului de imputare. Potrivit pct. 9 al aceleiaşi instrucţiuni, se atestă că în cazul refuzului deţinutului de a recupera paguba pe cale amiabilă sau insuficenţei resurselor financiare disponibile pe contul său de peculiu, ordin de imputare nu se emite.

15. Astfel, drept temei pentru emiterea ordinului de imputare de către directorul penitenciarului, servește acordul exprimat de către persoana deținută, care a cauzat prejudiciu propriu-zis. În cazul dat deținutul Baţilin Iurii nu a exprimat acordul benevol pentru emiterea ordinului de imputare, iar în cazul lipsei acestui acord directorul penitenciarului nu este în drept de a impune obligația persoanei deținute de ai se reține prejudiciul cauzat, cu atît mai mult că pe perioade deținerii lui Baţilin Iurii în Penitenciarul nr. 13 –Chișinău (ulterior transferat în penitenciarul nr. 2-Lipcani) s-a constatat că ultimul nu a dispune de mijloace financiare suficiente pentru repararea prejudiciului material, iar pe parcursul aflării în detenție acesta nu s-a implicat în câmpul muncii, respectiv nu dispunea de salariu din care urma a fi reținut contravaloarea prejudiciului.

16. Recurentul mai menționează că, la 21.07.2022, de către Directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor a fost aprobat ordinul nr. 383 cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind recuperarea prejudiciului cauzat din vina deținuților la locul de detenție sau la locul de muncă. Conform prevederilor pct. 8 din Instrucțiune ,,Recuperarea pe cale amiabilă a pagubelor cauzate se efectuează în temeiul ordinului de imputare, emis de directorul instituției penitenciare (anexa nr. 1), conform prevederilor art.236/1 alin. (1) Cod de executare şi pct. 77 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2006, în cazul întrunirii cumulative a următoarelor condiţii: 1) deținutul a exprimat acordul de a achita benevol; 2) deținutul dispune de suficiente resurse financiare disponibile pe contul său de peculiu;3) deținutul se află în instituția emitentă a ordinului de imputare". Conform prevederilor pct. 9 din Instrucțiune „În cazul refuzului deținutului de a recupera paguba pe cale amiabilă sau insuficienței resurselor financiare disponibile pe contul său de peculiu, ordinul de imputare nu se emite.

17. Susține că, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, Penitenciarul nr.13-Chişinău prin intermediul Penitenciarului nr. 2 Lipcani, la 05.07.2022, deținutului/pârâtului Baţilin Iurii i-a fost adusă la cunoștință conținutul pretenției, care a fost refuzată şi lăsată fără executare.

18. Recurentul accentuează că, până la inițierea acțiunii civile, la etapa extrajudiciară, s-a constatat că deținutul/pârâtul Baţilin Iurii nu dispune de

suficiente mijloace financiare în vederea reparării prejudiciului cauzat şi nu a exprimat acordul de a repara prejudiciul în mod benevol, de aceea în privința acestuia un ordin de imputare nu a fost emis. Astfel, reclamantul fiind în drept de a pretinde repararea prejudiciului pe cale judiciară. Prin urmare, instanța de fond în mod eronat a constatat că prezenta cerere nu urmează de a fi examinată în procedura civilă.

19. Prin urmare, consideră că, instanța de fond a apreciat incorect situația din speța dată și nu a ținut cont de faptul că, deținutul/pârâtului Baților Iurii din data de 03.05.2022 nu se mai află în custodia Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, respectiv din data de 03.05.2022 Penitenciarul nr. 13 – Chișinău nu dispune de acces de a efectua careva rețineri din contul pecuniar al deținutului/pârâtului Baților Iurii, întrucât contul pecuniar a fost transferat și pus la evidența Penitenciarului nr. 2.

20. Mai susține recurentul că, ordinul de imputare nu este investit cu formulă executorie, deoarece este un act administrativ cărui termen şi spațiu de aplicare este unul limitat şi anume: din punct de vedere a termenului este unul determinat, aplicabil exclusiv de instituția penitenciară cât și din punct de vedere a spațiului, care fiind aplicabil doar perioada aflării în custodia instituției penitenciare, iar aprecierea instanța de fond precum că, odată emis ordinul de imputare în privința recuperării prejudiciului material cauzat unei instituții penitenciare, nu este necesară învestirea suplimentară cu formulă executorie sau încuviințarea executării silite şi, în aceeași ordine de idei, nu este necesară înlocuirea/ suplinirea/ completarea/ confirmarea acestui ordin printr-o hotărâre judecătorească, ai fi una de drept neîntemeiat, deoarece, ordinul de imputare nu poate fi expediat spre executare silită executorului judecătoresc, deoarece executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu, iar documentele executorii se execută conform normelor stabilite de prezentul cod: titlurile executorii eliberate de instanţa de judecată în condiţiile legii, din care considerente potrivit art.11 lit. k) din Codul de executare, sunt documente executorii şi se execută conform normelor stabilite de prezentul cod actele învestite cu formulă executorie însă nu şi în cazul ordinului de imputare a prejudiciului cauzat.

21. Consideră recurentul că, cererea de chemare în judecată întrunește condițiile prevăzute de art.166-167 Cod de procedură civilă și exigențele prevăzute de lege. Iar, un eventual refuz al procesului în cauza civilă la cererea de chemare în judecată, reclamantul Penitenciarul nr.13-Chișinău, poate fi lezat în drepturile sale de acces liber la justiție, ce constituie un principiu fundamental al organizării oricărui sistem judiciar democratic fiind consacrat într-un număr important de documente internaționale, astfel că el are semnificații deosebite şi

pentru dreptul procesual, dar și pentru dreptul constituțional. Facultatea oricărei persoane de a introduce, după libera sa apreciere, o acțiune în justiție, implicând astfel obligația corelativa a statului, ca prin instanța competentă, să soluționeze aceste acțiuni, reprezintă practic liberul acces al persoanei la justiție.

Termenul de declarare a recursului:

22. În conformitate cu prevederile art. 423 alin. 1) CPC, Încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.

23. Potrivit art. 425 CPC, Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

24. Din materialele cauzei rezultă că judecătoria Edineț, sediul Briceni, la data de 12 ianuarie 2023, a emis încheierea de refuz în primire a cererii de chemare în judecată (f.d. 25-26). La data de 16 ianuarie 2023, directorul, comisar principal de justiție, Andrei Saracuța acționând în interesele Penitenciarului nr. 13 Chișinău a contestat-o cu recurs/preliminar (f.d.28-29). Prin urmare, instanța de recurs constată că recurentul s-a încadrat în termenul legal de contestare.

Comunicarea actelor de procedură:

25. Colegiul Civil a notificat la data de 16 februarie 2023 intimatul Baților Iuri despre depunerea recursului, oferindu-i termen pentru prezentarea referinței. Intimatul, însă nu a făcut uz de dreptul său procesual și nu a prezentat referința, fapt ce nu împiedică instanța examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Aprecierea instanței de recurs.

26. Analizînd legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs în coraport cu materialele cauzei şi legislația în vigoare, Colegiul Civil consideră, că cererea de recurs înaintată de Penitenciarul nr.13 Chișinău este neîntemeiată și urmează de a fi respinsă din următoarele considerente.

27. În conformitate cu prevederile art. 426 alin. 3) CPC, Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

28. Potrivit art. 427 lit. a) CPC, Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

29. În conformitate cu prevederile art. 5 alin. 2) CPC, nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare

30. Potrivit art. 7 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertății ori a unui interes legitim ,iar, potrivit art. 9 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanţei judecătoreşti îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conţinut sînt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.

31. Actele cauzei atestă că, la data de 09 ianuarie 2023 reclamantul Penitenciarul nr.13-Chișinău prin intermediul directorului comisar -șef de justiție, Andrei Sarancuța a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva lui Baților Iurii Alexandr, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material cauzat de deținutul Baților Iurii în mărime de 257,34 lei, în conformitate cu prevederile art. 236^1 Cod de Executare.

32. Prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 12 ianuarie 2023, s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată înaintată de Penitenciarul nr.13 Chișinău către Baților Iurii privind încasarea prejudiciului material. Totodată, s-a remis reclamantului Penitenciarul nr.13 Chișinău încheierea în cauză şi cererea cu toate documentele anexate și s-a explicat reclamantului Penitenciarul nr.13 Chișinău că refuzul judecătorului de a primi cererea în partea enunțată, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pîrît, cu același obiect şi aceleași temeiuri.

33. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 16 ianuarie 2023, Penitenciarul nr. 13 – Chișinău prin intermediul directorului comisar -șef de justiție, Andrei Sarancuța a depus cerere de recurs nemotivat și ulterior la 06 februarie 2023 a depus recurs motivat, împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, din 12 ianuarie 2023, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare.

34. Colegiul Civil reține că, instanța de fond a refuzat primirea cererii de chemare în judecată formulată de Penitenciarul nr.13-Chișinău împotriva lui Baților Iurii Alexandr, cu privire la încasarea prejudiciului material, în temeiul art. 169 al.1 lit.a) CPC, potrivit căreia judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă cererea nu urmează a fi judecată în instanță judecătorească în procedură civilă.

35. Deci, în temeiul acestei dispoziții legale, instanța a dispus refuzul primirii cererii de chemare în judecată, în cazul în care cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă, în sensul în care cererea de chemare în judecată nu poate fi

judecată în procedură civilă, acesta fiind de competența unui alt organ jurisdicțional.

36. Colegiul civil ține să remarce că, la stabilirea circumstanțelor ce indică la refuzul primirii cererii în temeiul menționat urmează să se țină cont de faptul că art. 13 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale indică faptul că orice persoană ale cărei drepturi şi libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituții naționale.

37. La caz, Colegiul civil reține că, prin acțiunea înaintată reclamantul penitenciarul nr.13-Chișinău a solicitat încasarea de la deținutul Baților Iurii a prejudiciului material în sumă de 257,34 lei, cauzat din vina deținutul Baților Iurii pentru că, în urma transferului la Penitenciarul nr. 2-Lipcani nu a asigurat restituirea integrală a obiectelor de primă necesitate cu care a fost aprovizionat de Penitenciarul nr. 13-Chișinău.

38. În conformitate cu prevederile art. 236[1] Cod de Executare, (1) Persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate răspund pentru prejudiciile cauzate din vina lor la locul de detenţie sau la locul de muncă din penitenciar, precum şi pentru cheltuielile aferente suportate de instituţiile penitenciare în legătură cu acordarea asistenţei medicale ca urmare a automutilării sau în caz de simulare conştientă a bolilor, stabilită şi confirmată de instituţiile medico-sanitare publice ale Ministerului Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale. (2) Prejudiciul cauzat la locul de detenţie se recuperează în baza ordinului de imputare emis de către şeful penitenciarului. (3) Împotriva ordinului de imputare persoana condamnată poate face contestaţie la judecătoria în circumscripţia căreia este situat penitenciarul în termen de 30 de zile de la data primirii sau de la data cînd a luat cunoştinţă de ordinul respectiv. (4) Sumele încasate în restituirea pagubelor se virează în bugetul penitenciarului şi se utilizează în scopul recuperării bunului deteriorat şi cheltuielilor suportate.

39. Concomitent instanța de recurs va remarca prevederile pct. 77 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583/26.05.2006, potrivit cărora, deținuții care au cauzat pe parcursul detenției un prejudiciu material penitenciarului ori altor persoane fizice sau juridice poartă răspundere materială în modul stabilit de lege.

40. Iar, în conformitate cu prevederile art. 236 alin.5 în coroborare cu art. 232 alin.6 Cod de executare, din salariul condamnatului nu pot fi reținute cheltuielile pentru întreținerea lui în decursul executării pedepsei, inclusiv pentru alimentație, îmbrăcăminte şi asistență medicală, cu excepțiile prevăzute în art.232 alin.(6) şi art.236[1] alin.(1) din prezentul cod. Sumele încasate în restituirea pagubelor se virează în bugetul penitenciarului şi se utilizează în scopul recuperării bunului deteriorat şi cheltuielilor suportate.

41. Conform art.11 lit. k) Codul de executare, sunt documente executorii şi se execută conform normelor stabilite de prezentul cod: actele învestite cu formulă executorie, în condițiile în care legea oferă dreptul la executare silită în temeiul acestora.

42. Prin prisma normelor legale enunțate, Colegiul Civil relevă că recuperarea prejudiciilor cauzate instituției penitenciare are loc în temeiul ordinului șefului Penitenciarului prin rețineri din salariu. Aici instanța de recurs remarcă că, deși de către recurent Penitenciarul nr. 13-Chișnău este invocat că deținutul Baților Iurii nu dispune de suficiente surse financiare pe contul său de peculiu pentru a repara prejudiciul cauzat Penitenciarului nr.13- Chișinău, în acest sens nu a fost prezentată nici o probă pertinentă și concludentă din care instanța de judecată ar deduce cu certitudine că Baților Iurii nu are salariu, nu dispune de cont de peculiu și prin urmare executarea ordinului de imputare la locul de executare a pedepsei este imposibil.

43. Argumentul recurentului precum că ordinul de încasare a prejudiciului urmează a fi emis numai în cazul acordului deținutului contravine prevederilor legale or, reieșind din prevederile art. 236[1]al Cod de Executare, emiterea ordinului nu este condiționată de acordul deținutului cu atît mai mult că împotriva ordinului de imputare persoana condamnată poate face contestație la judecătoria în circumscripția căreia este situat penitenciarul în termen de 30 de zile de la data primirii sau de la data cînd a luat cunoștință de ordinul respectiv.

44. La fel, instanța de recurs va respinge ca irelevant argumentul recurentului invocat în cererea de recurs, că deținutul Baților Iurii la data de 03 mai 2023 a fost transferat la penitenciarul nr. 2 Lipcani împreună cu contul său de peculiu, și respectiv Penitenciarului nr.13- Chișinău nu mai poate emite ordin de impunere în privința acestuia, or instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii, prin prisma pretențiilor înaintate de reclamant la înaintarea cererii de chemare în judecată, care a avut loc la data de 09 ianuarie 2023.

45. Colegiul civil consideră că, instanța de fond corect a punctat că, cererea de chemare în judecată cu privire la încasarea prejudiciului material nu urmează a fi judecată în procedură civilă, având în vedere că prejudiciul cauzat la locul de detenție se recuperează în baza ordinului de imputare emis de către șeful penitenciarului. În contrar, acceptarea și examinarea unei asemenea cereri de chemare în judecată, ar reprezenta substituirea instanței de judecată în exercitarea unor prerogative ce ţin de alte instituții abilitate, şi anume de către instituția penitenciară, or, procedura de recuperare a pagubelor cauzate la locul de detenție de către persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate este reglementată expres de prevederile art. 236[1] Cod de executare.

46. În asemenea condiții Colegiul Civil va aprecia ca fiind corectă constatarea instanței de fond precum că prezenta cerere de chemare în judecată nu urmează a fi examinată în procedură civilă, fiind aplicabilă instituția refuzului primirii în procedură a cererii de chemare în judecată, în temeiul art. 169 alin. 1) lit. a) CPC.

47. Pe cale de consecință, concluzia primei instanțe este justă și argumentată, iar în opoziție, recurentul nu a prezentat argumente de natură să răstoarne soluția adoptată de prima instanță.

48. Totodată, instanța de recurs relevă că, conform jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

49. Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a netemeiniciei încheierii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menține încheierea primei instanțe.

50. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil al Curții de Apel Bălți;

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de directorul, comisar principal de justiție, Andrei Saracuța, în interesele Penitenciarului nr. 13 Chișinău.

Se menține încheierea judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 12 ianuarie 2023, pronunțată la cererea formulată de Penitenciarul nr.13-Chișinău împotriva condamnatului Bațilin Iurie cu privire la încasarea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător Stela Procopciuc

Judecători Dumitru Corolevschi

Diana Stănilă